

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzük'ün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.03.2020

Tuma ÇELİK
HDP Mardin Milletvekili

20 Kasım 1989'da Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Türkiye Cumhuriyeti hükümeti tarafından 14 Eylül 1990'da imzalanmıştır. Sözleşmenin 30. yılında Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği tarafından hazırlanan rapora göre; Kapalı ceza infaz kurumlarındaki çocukların çoğunlukla ailelerinden uzakta tutulması, telefon görüşlerinin ve dış dünyayla iletişimlerinin son derece sınırlı olması, ciddi bir kısmının çocuk hapisanelerinde tutulmuyor olması çocukların ihtiyaç duyduğu bakım ve korumanın sağlanması için hapisanelerin uygun kurumlar olmadıklarını göstermektedir.

Kural, çocukların çocuk hapisanelerinde tutulması olsa da çocuk hapisanelerindeki kapasitelerin sınırlı olmasından dolayı mahpus çocukların neredeyse yarısı yetişkin hapisanelerinde kalmaktadır.

Çocuklar, içme sularını yetişkinler gibi kantinden parayla satın almaktadır. İçme suyunun dahi paralı olduğu hapisanelerde çocukların ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzenli bir maddi geliri olması gerekir ki içeride gelir elde etme gibi bir durumları olmadığı gibi ailelerinden ya da yakınlarından maddi destek alma oranları da çok düşüktür. Aynı zamanda çocuklar, kurum telefonlarından istedikleri numarayı telefon kartları olduğu müddetçe arayabilmektedir. Tutuklu çocuklar ile kapalıya iade disiplin cezası almış hükümlü çocukların tutulduğu çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumlarında ise çocukların haftada yalnızca 10 dakika telefon görüş hakları bulunmaktadır ve ailelerini ziyaret edebilmeleri mümkün değildir.

2018'in Kasım ayında yayınlanan son resmi verilere göre cezaevlerinde 3 bin 19 çocuk var. Ancak Adalet Bakanlığı'nın 2020 yılı 'performans göstergeleri'nde yer alan bilgiye göre ise cezaevlerindeki meslek edinme kurslarına katılan çocuk hükümlü ve tutuklu sayısı 7 bin 500.

Covid 19 virüsünün yayılmasıyla birlikte Adalet Bakanlığının temel görevlerinden biri de çocukların yüksek yararını gözetken uygulamaları hayata geçirmektir. Ancak, uzmanların aktardığı bilgiye göre sadece genel, çocukların dışarıyla ilişkilerini kısıtlayan, hijyen koşullarını arttıran, görüş yasakları getirilen tedbirler alınmıştır. Bu durumda Bakanlığınızın

Not 9

henüz çocukların yararına bir uygulamada bulunduğunu söyleyemeyiz. Özellikle yetişkin hapisanelerinde sosyal hizmetler uzmanı ve psikologların olmadığı gibi çocuk hapisanelerinde ise uzman sayısı yeterli değil.

Bu bağlamda;

1. Covid 19 virüsüyle ilgili alınan önlemler ve gelişmeler çocukları korkutmadan onlara psikolog eşliğinde aktarılıyor mu?
2. Kısıtlamalar ve görüş yasakları dışında çocuklar için alternatif önlemler üretmek Bakanlığınız gündeminde mi?
3. Covid 19 önlemleri kapsamında görüş yasağı getirilen çocuk için uzmanlar tarafından telefon sürelerinin uzatılması ve ücretsiz olması önerilmektedir. Bu öneriler Bakanlığınız tarafından dikkate alınacak mı?
4. Kantin alışverişlerinde özellikle su gibi temel ihtiyaç malzemelerini ücretsiz olarak temin edilmesi için Bakanlığınız tarafından uygun koşullar oluşturuluyor mu?
5. Çocukların infazların ertelenmesi ya da tahliye edilmesi konusunda herhangi bir çalışmanız var mı?
6. Çocukların yüksek yararını gözeterek bu süreci geçirmek için bu alanda çalışan sivil toplum örgütlerinden destek almayı planlıyor musunuz?
7. Hapishanelerde ne kadar çocuk var?
8. Çocukların tutulduğu hapishanelerde sağlık koşulları ne durumda?
9. Çocuk hapishanelerinde yaşanan hak ihlalleri izleniyor mu, raporlanıyor mu?
10. Çocukların hapishanelerde karşılaştıkları hak ihlalleri neler?
11. Hapishanelerdeki çocuklar nasıl ve hangi koşullarda tutuluyor?
12. Çocuk mahkum/tutuklulardan kaç çocuk hapishanesinde kaç yetişkin hapishanesinde tutuluyor?